

עפ"ג (ירושלים) 32187-04-19 - מוראד מפארגה נ' מדינת ישראל

עפ"ג (ירושלים) 32187-04-19 - מוראד מפארגה ואח' נ' מדינת ישראל מחוזי ירושלים

עפ"ג (ירושלים) 32187-04-19

עפ"ג (ירושלים) 51906-04-19

1. מוראד מפארגה

2. חאלד אבו עסבה

נ ג ד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי ירושלים

[23.09.2019]

לפני כבוד השופטים: ר' פרידמן-פלדמן, א' אברבנאל, ח' זנדברג

פסק דין

השופטת ח' זנדברג:

ערעורים על גזר דינו של בית-משפט השלום בירושלים (כב' השופט שמואל הרבסט) מיום 25.2.2019 בת.פ.

7020-11-14.

הכרעת הדין

1. המערערים, שהיו נאשמים 3 ו- 2 בבית-משפט קמא, הורשעו על-פי הודאתם במסגרת הסדר טיעון בעבירות לפי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1976. כתב האישום כלל מספר נאשמים ומספר אישומים. אחד מהאישומים (האישום השישי) יוחס למערער 1. שניים מהאישומים (האישום השני והאישום הרביעי) יוחסו למערער 2.
2. המערער 1 הורשע באישום השישי בעבירה של ניכוי תשומות בלא שיש לגביהם מסמך, עבירה לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק מס ערך מוסף, בנסיבות מחמירות לפי סעיף 117(ב)(3) לחוק מס ערך מוסף. לפי האמור באישום זה, על מנת להקטין את הכנסותיה החייבות במע"מ של חברת המציל שירותי ניקיון בע"מ (נאשמת 7), שהמערער 1 היה מנהלה הפעיל, כלל מערער 1 בדיווחי החברה למע"מ סכום מע"מ בסך של 1,540,765 ₪, שנכלל בחשבוניות שקיבל מאת נאשם 1. זאת, למרות שחשבוניות אלו לא שיקפו עסקות אמת.

3. המערער 2 הורשע באישום השני בעבירה של ניכוי תשומות בלא שיש לגביהם מסמך, עבירה לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק מס ערך מוסף בנסיבות מחמירות לפי סעיף 117(ב)(3) לחוק מס ערך מוסף. עובדותיו של אישום זה הן כי על מנת להקטין את הכנסותיה החייבות במע"מ של חברת מ.ח.א. כל הזמן בע"מ (נאשמת 6), שהמערער 2 היה מנהלה הפעיל, כלל מערער 2 בדיווחי החברה למע"מ סכום מע"מ בסך של 1,700,236 ₪ שנכלל בחשבוניות שקיבל מאת נאשם 1. זאת, הגם שחשבוניות אלו לא שיקפו עסקאות אמת.

4. באישום הרביעי הורשע מערער 2 בעבירה של אי-הגשת 5 דו"חות, עבירה לפי סעיף 117(א)(6) לחוק מס ערך מוסף (5 עבירות); עבירה של אי-הוצאת 20 חשבוניות מס למרות שהיה חייב להוציאן, עבירה לפי סעיף 117(א)(13) לחוק מס ערך מוסף (20 עבירות); עבירה של מרמה או תחבולה במטרה להתחמק מתשלום מס, עבירה לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק מס ערך מוסף, בנסיבות מחמירות לפי סעיף 117(ב)(3) לחוק מס ערך מוסף. לפי עובדותיו של אישום זה, בין אפריל 2011 לפברואר 2012 סיפק מערער 2 שירותי שמירה וניקיון למספר חברות בסכום כולל של 5,445,674 ₪, והמע"מ בגין הוא 870,391 ₪. מערער 2 לא הוציא ללקוחותיו חשבוניות מס כדין, ולא דיווח על העסקאות בדו"חות התקופתיים. במקום זאת, הוא המציא ללקוחותיו חשבוניות של חברה אחרת (נאשמת 5) שלא ביצעה עסקאות אלו.

גזר הדין

5. בית המשפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם את מעשיו של מערער 1 נע בין 12-24 חודשי מאסר, וכן קנס ומאסר על-תנאי. ביחס למערער 2 קבע בית-המשפט קמא כי מתחם העונש ההולם נע בין 16-32 חודשי מאסר, בנוסף לקנס ומאסר מותנה.

6. לאחר שקילת נסיבותיהם האישיות של המערערים, עברם הפלילי ושאר נסיבות העניין, ולאחר העיון בתסקירים שהוגשו, גזר בית-המשפט קמא את דינו של מערער 1 ל-14 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 100,000 ₪, ואת דינו של מערער 2 ל-19 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 200,000 ₪.

7. על גזר דין זה הוגשו הערעורים הנוכחיים. הערעורים

8. טיעונם המרכזי של הסנגורים במסגרת ערעורם היה לאפליה בעונש שנגזר על המערערים בהשוואה לעונש שנגזר על נאשם 1. דינו של נאשם 1 נגזר ל-32 חודשי מאסר בפועל, לאחר שבית-משפט זה הפחית בעונשו במידת מה (עפ"ג 54396-12-17), ובית-המשפט העליון דחה בקשת רשות ערעור שהוגשה בעניין (רע"פ 8336/18).

9. לטענת המערערים הפער בין העבירות בהן הורשע נאשם 1 לאלו בהן הורשעו המערערים הוא כזה המצדיק את התערבותה של ערכאת הערעור בענישה. לדבריהם, נאשם 1 הוא הרוח החיה בביצוע העבירות, והוא אף ריצה בעברו עונש מאסר בפועל בגין עבירות מס. עוד טענו הסנגורים לנסיבותיהם האישיות של המערערים, ולחלופי הזמן מאז ביצוע העבירות שלעמדתם מצדיק הקלה בעונשם.

10. מנגד, ב"כ המשיבה טענה כי דין הערעורים להידחות. לטענתה, ענישה אינה עניין מתמטי אלא היא טומנת בחובה מגוון שיקולים, ובמקרה הנוכחי נשקלו על-ידי בית-המשפט קמא כלל השיקולים הצריכים לעניין, ועל כן אין עילה להתערב בגזר-דינו. לדבריה, נסיבותיו האישיות הקשות עד מאד של נאשם 1, כמו גם העובדה שפעלו לצידו גורמים נוספים שלא הועמדו לדין מחמת חוסר בראיות, הן שהביאו לעונש שנגזר על נאשם 1, ונסיבות מקלות אלו אינן רלוונטיות למערערים.
11. ב"כ המשיבה ציינה את עברו הפלילי של מערער 1, שהורשע בעבר בעבירת מס, וכן את עברו הפלילי של מערער 2 (הגם שלא בגין עבירות מס). עוד טענה ב"כ המשיבה כי המערערים הם שהרוויחו מהעבירות המנויות בכתב האישום, שכן נאשם 1 סיפק להם חשבוניות פיקטיביות שאפשרו להם להתחמק מתשלום מס. אשר לחלופי הזמן, ב"כ המשיבה טענה שכתב האישום הוגש בשנת 2014, ביחס לעבירות שבוצעו בין השנים 2010-2014 והתמשכות ההליכים מאז הגשת כתב האישום אינה נובעת מהמשיבה.
- דין והכרעה
12. כידוע, ערכאת הערעור אינה גוזרת מחדש את הדין, והתערבותה בגזירת הדין מוגבלת למקרים חריגים. כדברי כב' השופט עמית בע"פ 3457/18 פלוני נ' מדינת ישראל (2019):
- "הכלל המקובל הוא שערכאת הערעור אינה מתערבת בחומרת העונש אלא במקרים חריגים בהם נפלה טעות בולטת בגזר הדין או שהעונש חורג באופן קיצוני מרף הענישה הנוהג בנסיבות דומות. במקרה דנן, תוצאת פסק הדין אינה מעוררת קושי, שכן חומרת העונש משקפת את חומרת המעשים" (שם, בפסקה 8 לפסק-הדין).
13. על כן, טיעוניהם השונים של הסנגורים באשר לנסיבותיהם האישיות של המערערים ובאשר לחלופי הזמן מאז ביצוע העבירות, אין בהם כדי להקים עילה להתערבותה של ערכאת הערעור. כל אלו עמדו לנגד עיני בית-המשפט קמא ונשקלו על ידו כדין, ואין באיזון שיצר בית-המשפט קמא בין כלל שיקולי הענישה הצריכים לעניין חריגה באופן קיצוני מרף הענישה הנוהג בנסיבות דומות.
14. אשר לטענת האפליה: בע"פ 27/17 בסל נ' מדינת ישראל (2017) עמד כב' השופט אלרון על חשיבותו של עיקרון אחדות הענישה, לאמור -
- "עלינו להוסיף ולתת את הדעת לעיקרון אחדות הענישה, שהוא עיקרון יסודי בשיטתנו המשפטית. לפי עיקרון זה, במצבים דומים מבחינת אופי העבירות ונסיבותיהם האישיות של הנאשמים ראוי להחיל, במידת האפשר, שיקולי ענישה דומים... כך במיוחד כאשר מדובר בנאשמים שונים המורשעים בגדרה של אותה פרשה, אז מקבל עיקרון זה משנה תוקף... אכן, אין המדובר בכלל 'מתמטי' שבלעדיו אין, כי אם בשיקול אחד מבין מכלול השיקולים הרלוונטיים לגזירת העונש..." (שם, בפסקה 11 לפסק-הדין).

15. ואכן, העונש שנגזר על נאשם 1 ניצב לנגד עיניו של בית-המשפט קמא בשעת גזירת דינם של המערערים. כדברי בית-המשפט קמא:
- "הנאשמים עשו שימוש בחשבוניות שמסר להם הנאשם 1, על מנת להימנע מתשלום מס ולגרוף רווחים לכיסם, ולכן הרוויחו מביצוע העבירות.
- אמנם חלקו של הנאשם 1 היה מרכזי ומשמעותי יותר בפרשה, אך שני הנאשמים הבינו היטב את משמעות מעשיהם ואת הפסול בהם והם פעלו מתוך מטרה ברורה להתחמק מתשלום מיסים, וגם מידת שליטתם בעבירות הייתה בלעדית והם יכלו והיה עליהם להימנע מהעבירות.
- הנאשם 2 [=המערער 2] עשה שימוש בחשבוניות אשר אינן משקפות עסקאות שביצעה החברה שבניהולו, וכך ניכה תשומות בסך של 1,700,236 ₪. בנוסף, ביצע עסקאות בסכום של מעל 5 מיליון שקלים כאמור, ולא דיווח על כך, ובכך התחמק מתשלום מע"מ בסכום של 870,391 ₪. פרטי האישומים נגד הנאשם 2 [=המערער 2] מלמדים שלא מדובר במעשה חד פעמי אלא בהימנעות מהגשת 5 דו"חות שהיה עליו להגיש, ואי הוצאת 20 חשבוניות מס, הכל מתוך מירמה ותחבולה ובמטרה להתחמק מתשלום המיסים.
- הנאשם 3 [=המערער 1] כלל בדיווחי החברה שבבעלותו... את סכום המע"מ הנקוב בחשבוניות על שם חברה אחרת שקיבל מהנאשם 1, בעוד הן אינן משקפות עסקאות שחברתו ביצעה, וכך ניכה 1,540,765 ₪ כתשומות, וזאת מבלי שיש בידיו חשבוניות מס כדין" (עמ' 8-9 לגזר-הדין. ההדגשה במקור).
16. הנה כי כן, בית-המשפט קמא שקל את העונש שנגזר על נאשם 1, והכריע כי עונשם של המערערים צריך להיות נמוך במידה משמעותית מהעונש שנגזר על נאשם 1: כמתואר, על נאשם 1 נגזר עונש של 32 חודשי מאסר בפועל; על מערער 1 נגזר עונש של 14 חודשי מאסר בפועל; ועל מערער 2 נגזר עונש של 19 חודשי מאסר בפועל. העובדה שבית-המשפט קמא לא פעל בהקשר זה בדרך "מתמטית", המתחשבת באופן מכריע בסכומי המס המדוברים כפי שביקשו המערערים, אין בה כדי להקים עילה להתערבותה של ערכאת הערעור, שכן, כדברי כב' השופט אלרון בנוגע לעיקרון אחידות הענישה, "אין המדובר בכלל 'מתמטי'". מכל מקום, לא מצאנו כי נפלה שגגה בעניין זה המצדיקה את התערבותה של ערכאת הערעור.
17. לפיכך, לא קמה בענייננו עילה להתערבותה של ערכאת הערעור, והערעורים נדחים.
18. המערערים יתייצבו לריצוי המאסר ביום 23.10.2019 בשעה 08:30 בבית מעצר ניצן, אלא אם יתואם עם שב"ס מקום אחר להתייצבות.
- המזכירות תשלח העתק פסק הדין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, כ"ג אלול תשע"ט, 23 ספטמבר 2019, בהעדר הצדדים (על פי הסכמתם).